

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра загальної педагогіки та дошкільної освіти

СИЛАБУС
нормативної навчальної дисципліни
ОСНОВИ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Підготовки бакалаврів
спеціальності 012 Дошкільна освіта
освітньої програми Дошкільна освіта

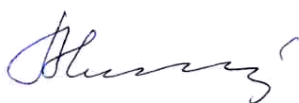
Луцьк – 2020

Силабус нормативної навчальної дисципліни «Основи науково-педагогічних досліджень» підготовки бакалавра, галузі знань «012 Дошкільна освіта», спеціальності «Дошкільна освіта», за освітньою програмою «Дошкільна освіта»

Розробник: Алендарь Н. І., кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти протокол № 2 від 23 вересня 2020 р.

Завідувач кафедри:

(Семенов О. С.)

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	01 освіта, 012 Дошкільна освіта, 012 Дошкільна освіта підготовки бакалавра	Нормативна / Вибіркова
Кількість годин / кредитів <u>120 / 4</u>		Рік навчання <u>1</u>
		Семестр <u>1-ий</u>
		Лекції <u>10 год.</u>
		Практичні (семінарські) <u>10 год.</u>
		Лабораторні _____ год.
ІНДЗ: немає		Індивідуальні _____ год.
		Самостійна робота <u>86 год.</u>
		Консультації <u>14 год.</u>
Форма контролю: екзамен		
Мова навчання українська		

II. Інформація про викладача (-ів)

Алендарь Надія Іванівна
Кандидат педагогічних наук
Старший викладач
(0974532357, Alendar.Nadiya@eenu.edu.ua)
Дні занять (<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>)

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Навчальна дисципліна розкриває: сучасні нормативні законодавчі документи щодо розвитку та вдосконалення педагогічної освіти в Україні; методологію наукових досліджень у педагогіці, її специфіку; провідні методи науково-педагогічних досліджень та вміння їх використовувати у практичній діяльності; методики проведення наукових досліджень у початковій школі, дошкільних закладах; основи нових підходів до проведення, оформлення та представлення результатів науково-пошукової діяльності.

2. Пререквізити. Постреквізити.

Дисципліни, для вивчення яких потрібні знання і уміння з дисциплін «Основи науково-педагогічних досліджень» є: загальна педагогіка.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Мета викладання навчальної дисципліни: формування у студентів цілісного бачення наукового дослідження з педагогіки та логіки його побудови, а також засвоєння студентами сукупності методологічних знань щодо змісту, функцій, принципів та організації дослідницької роботи, розвиток наукового мислення в організації та проведенні наукових досліджень.

Основними завданнями вивчення дисципліни є навчити:

- застосовувати положення нових документів про освіту, школу України (стосовно здійснення науково-пошукової діяльності у ЗДО);
- аналізувати теоретичний доробок, критично підходити до його осмислення;
- реалізовувати сучасні підходи щодо здійснення науково-пошукової роботи у ЗДО;

- вибирати необхідні методи для здійснення пошукової діяльності та знати методику застосування окремих методів у педагогічних дослідженнях;
- узагальнювати, відбирати нові наукові факти, дані, вміло аналізувати їх, подавати та систематизувати, правильно оформляти результати досліджень;
- аналізувати, виокремлювати головне у роботі вихователів ЗДО, творчо застосовувати його у своїй практичній діяльності
- оформляти наукові роботи.

4. Результати навчання (компетентності).

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні (фахові компетентності):

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

5. Структура навчальної дисципліни.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Науково-педагогічні дослідження. Їх методологія.						
Тема 1. Наука – чинник духовного розвитку суспільства	10	2		8		
Тема 2. Методологія науково-педагогічного дослідження. Науковий апарат.	10	2		8		
Тема 3. Теоретичні методи дослідження.	12		2	8	2	ІРС, Р /8
Тема 4. Емпіричні методи дослідження.	12		2	8	2	ІРС, Р /8
Тема 5. Вивчення, аналіз та узагальнення педагогічного досвіду	10			8	2	
Тема 6. Особливості проведення педагогічного експерименту	12	2		8	2	
Тема 7. Особливості використання анкетування у педагогічних дослідженнях	10		2	6	2	ІРС, Р /8
Разом за модулем 1	76	6	6	54	10	24
Змістовий модуль 2. Основні вимоги до структури та змісту наукових робіт студентів.						
Тема 8. Форми наукового	12	2	2	8		ІРС, Р/8

викладу матеріалів дослідження						
Тема 9. Основні види наукових робіт студентів.	12	2	2	8		IPC, P/8
Тема 10. Мова і стиль наукової роботи.	10			8	2	
Тема 11. Основні вимоги до оформлення наукової роботи	10			8	2	
Разом за модулем 2	44	4	4	32	4	16
Види підсумкових робіт						Бал
Модульна контрольна робота 1						T/30
Модульна контрольна робота 2						T/30
Всього годин / Балів	120	10	10	86	14	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

№ з/п	Тема	Кількість годин
1.	Вкажіть загальні вимоги щодо оформлення та презентації результатів науково-педагогічного дослідження.	6
2.	Які ви знаєте вимоги щодо обсягу, оформлення рефератів, курсових, дипломних, магістерських роботи?	6
3.	Анотації, тези, матеріали доповіді, статті. Вимоги щодо написання та подання до друку.	6
4.	Апробація результатів наукового дослідження. Особливості усного подання наукової інформації.	6
5.	Форми впровадження результатів дослідження. Етапи впровадження. Використання результатів дослідження у педагогічній практиці.	6
6.	Форми морального та матеріального стимулювання наукової студентської творчості. Конкурси, виставки, олімпіади за фахом.	6
7.	Зробіть письмовий звіт про виконання наукового дослідження (чи якогось з його етапів, якщо воно не завершене). Звіт має містити: а) вступ (обґрунтування актуальності теми, проблеми дослідження, мету, завдання); б) основна частина (можливо, декілька розділів, якщо мова йдеться про багатоаспектне дослідження: розкриття програми дослідження – теоретичний збір матеріалів та аналіз стану проблеми, розробка плану та складання програми дослідження, мотивація вибору методик дослідження; опис ходу дослідження – об’єкт, інструментарій, тривалість, чинники, що впливали на нього; аналіз результатів дослідження – статистичний та теоретичний); в) висновки, тенденції, прогнозування, пропозиції.	6
8.	Скласти тези до статті з газети чи журналу.	8
9.	Написати анотацію до наукової статті.	8
10.	Написати рецензію на посібник, монографію, статтю.	8
11.	Підготувати доповідь з проблеми дослідження на звітну наукову конференцію.	20
	Разом	86

IV. Політика оцінювання

Оцінювання (усні повідомлення, практична робота, самостійна й індивідуальна робота за темами, виконання тестових завдань і т. ін.) здійснюється з позицій дотримання академічної доброчесності, ґрунтоване на чинних нормативних документах.

Політика викладача щодо студента: засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом відповідно вимог кафедри, що встановлені на засіданні кафедри (співбесіда, реферат тощо).

Політика щодо академічної доброчесності: жодні форми порушення академічної доброчесності не допускаються.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Пропущені практичні, семінарські заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні «2», отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.

V. Підсумковий контроль

Види контролю: поточний, підсумковий. Методи контролю: експрес-контроль підготовки до заняття, виконання домашніх завдань, поточне опитування, оцінка роботи протягом практичного заняття, оформлення результатів самостійної роботи, перевірка конспектів, доповіді, тестування.

1. Стихійно-емпіричне пізнання.
2. Наукове знання.
3. Мета і завдання педагогічного дослідження.
4. Етап наукового дослідження.
5. Реферат.
6. Курсова робота.
7. Дипломна робота.
8. Вибір теми та обґрунтування актуальності проблеми дослідження.
9. Ознайомлення з науковою літературою.
10. Складання плану наукової роботи.
11. Об'єкт дослідження.
12. Предмет дослідження.
13. Мета і завдання дослідження.
14. Гіпотеза дослідження. Теоретичні та емпіричні гіпотези.
15. Характеристика новизни наукової роботи.
16. Теоретична та практична значущість наукової роботи.
17. Загальна та конкретна методології.
18. Науковий метод.
19. Факт. Науковий факт.
20. Методика дослідження.
21. Програма дослідження.
22. Вибірка. Репрезентативність вибірки.
23. Надійність та валідність результатів дослідження.
24. Правила роботи з літературою.
25. Критичний аналіз літератури.
26. Засоби накопичення матеріалів у ході критичного аналізу.
27. Способи написання конспектів (прості, складні, зведені).
28. Ознаки передового педагогічного досвіду.
29. Етапи вивчення передового педагогічного досвіду.
30. Методи наукового дослідження, які використовуються під час вивчення передового педагогічного досвіду.
31. Узагальнення передового педагогічного досвіду. Шляхи використання інноваційного педагогічного досвіду.

32. Індукція та дедукція.
33. Аналіз і синтез.
34. Порівняння.
35. Класифікація.
36. Абстрагування та конкретизація.
37. Моделювання.
38. Уявний експеримент.
39. Роль і місце емпіричних методів у здійсненні науково-педагогічних досліджень.
40. Педагогічне спостереження, його суть, вимоги до успішного використання методів спостереження.
41. Використання методів психології, соціології в педагогічних дослідженнях.
42. Соціометричні методики у науково-педагогічних дослідженнях
43. Особливості використання методу рейтингу у педагогічних дослідженнях
44. Педагогічний експеримент в системі методів науково-дослідної роботи педагога.
45. Види, типи і особливості педагогічного експерименту.
46. Визначення мети експерименту, з'ясування завдань експерименту.
47. Визначення дослідних та експериментальних груп, об'єкту експерименту.
48. План проведення експерименту, інструментарій експерименту
49. Вибір методик дослідження. Психологічні, вікові, фізіологічні, етичні фактори, що впливають на нього.
50. Опис ходу та результату експерименту. Протокол експерименту.
51. Особливості використання анкетування у педагогічних дослідженнях.
52. Анкетування: види, специфіка, методика проведення.
53. Обробка результатів дослідження. Можливості анкетування як методу дослідження.
54. Випускна кваліфікаційна робота як різновид державної атестації. Мета та завдання випускної кваліфікаційної роботи.
55. Порядок визначення і затвердження тем випускної роботи.
56. Порядок призначення і затвердження наукових керівників.
57. Організаційні етапи написання випускної роботи.
58. Вимоги до змісту випускної кваліфікаційної роботи.
59. Обсяги випускної кваліфікаційної роботи.
60. Вимоги до структури випускної кваліфікаційної роботи.
61. Загальні вимоги до оформлення дипломних робіт.
62. Оформлення розділів (підрозділів).
63. Нумерація в дипломній роботі.
64. Оформлення ілюстрацій, таблиць, формул та додатків.
65. Правила цитування та посилання на використані джерела.
66. Попередній захист випускної кваліфікаційної роботи.
67. Рецензування кваліфікаційних робіт.
68. Підготовка роботи до захисту.
69. Захист випускної кваліфікаційної роботи.
70. Оцінювання випускної кваліфікаційної роботи.

VI. Шкала оцінювання

Поточний контроль (мах = 40 балів)					Модульний контроль (мах = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1					Модуль 2		
ЗМ 1			ЗМ 2		МКР 1	МКР 2	
Т3	Т4	Т7	Т8	Т9			
8	8	8	8	8	30	30	100

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
75 - 81	C		
67 -74	D	Задовільно	
60 - 66	E		
1 – 59	Fx	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Афанасьєв А. О., Кузькін Є. Ю. Основи наукових досліджень: Навч. Посібник. Харківський національний економічний ун-т. Х. : ХНЕУ, 2005. 96 с.
2. Бабанский Ю. К. Проблемы повышения эффективности педагогических исследований. М., 1982. С. 20-124.
3. Бабанский Ю. К. Проблемы повышения эффективности педагогических исследований. / Ю. Бабанский. М., 1982. 213с.
4. Бірта Г. О., Бургу Ю.Г. Методологія і організація наукових досліджень. [текст] : навч. посіб. К. : «Центр учбової літератури», 2014. 142 с.
5. Вербовський В. В. Як правильно підготувати наукове дослідження: навч.-метод. посіб. для студ. і магістрантів. Луганський національний педагогічний ун-т ім. Тараса Шевченка. Луганськ : Альма-матер, 2007.123 с.
6. Волощук І. С. Основи наукових досліджень. Педагогіка : Навч. Посібник. Кафедра педагогіки Національного аграрного ун-ту. К., 2006. 107 с.
7. Гончаренко С. У. Педагогічні дослідження : Методичні поради молодим науковцям. К., 1995. 45 с.
8. Гончаров С. М. Студентські наукові дослідження в кредитно-модульній системі організації навчального процесу. Національний ун-т водного господарства та природокористування. Рівне : НУВГП, 2006. 128с.
9. Горбачук В. Т. Основи наукових досліджень: Конспект лекцій для студ. та магістрантів пед. ун-ту. Слов'янський держ. педагогічний ун-т. Слов'янськ : СДПУ, 2003. 88с.
10. Єріна А. М. Методологія наукових досліджень. Навч. посібник. К. : МОН, 2004. 216 с.
11. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
12. Касьяненко М. Д. Педагогіка співробітництва : Навч. посібник для студ. ун-рів і пед. ін-тів. К. : Вища школа, 1993. 320с.
13. Кунда Н. Т., Куницька О. М. Методи наукових досліджень : Навч. посіб. Національний транспортний ун-т. К. : НТУ, 2007. 84с.
14. Менеджмент наукового дослідження: навч. посіб. для підгот. магістрів із екон. спец. у вищ. навч. закл. III-IV рівнів акредитації / Андрій Миколайович Кандиба (авт.-упоряд.) К. : Аграрна наука, 2007. 220 с.
15. Науково-дослідна робота в закладах освіти: Методичний посібник. Укл. Ю. О. Туранов, В. І. Уруський. Тернопіль : АСТОН, 2001. 140с.
16. Основы педагогического мастерства / Под ред. И. А. Зязюна. Киев, 1987. 435с.
17. Підласий І. П. Педагогіка. М., Владос,. 1999. 574 с.
18. Сидоренко В. К., Дмитренко П. В. Основи наукових досліджень : Навч. посіб. для вищ. пед. закл. освіти. К. : РННЦ "ДІНІТ", 2000. 260 с.
19. Тимчишин В. О., Тимчишин Л. П., Поліщук В. А. Логіка науково-педагогічного дослідження: Методичні рекомендації. Тернопіль, 1994. 195с.

20. Філіпенко А. С. Основи наукових досліджень : Конспект лекцій. К. : Академвидав, 2004. 207 с.
21. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи [Текст] : навч. посіб. - 2-е вид., доп. К. : Академвидав, 2010. 456 с.
22. Фіцула М. М. Педагогіка : Навч. посібник для студентів пед. Вузів. К. : Академія. 2002. 527 с.
23. Хриков Є. М. Методологія педагогічного дослідження: монографія. Харків: ФОП Панов А. М., 2017. 237 с.
24. Шандор Ф.Ф., Дубович Н.В. Основи наукових досліджень: курс лекцій. Ужгород: «Бреза», 2014. 200 с.
25. Ягупов В. В. Педагогіка: Навч. посібник. К. : Либідь, 2002. 560с.

ІНТЕРНЕТ РЕСУРСИ

1. www.education.gov.ua – сайт Міністерства освіти і науки України.
2. www.nbuv.gov.ua – сайт Національної бібліотеки ім. В. Вернадського.